

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Nr zadania	Model odpowiedzi/klucz odpowiedzi	Punktacja	Schemat punktowania
1.1.	Janina	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
1.2.	2. sandomierskiego.	0–1	1 pkt - za pełną poprawną odpowiedź wraz z uzasadnieniem, 0 pkt - za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
2.	1. pierwszym udokumentowanym przodkiem.	0–1	1 pkt – za poprawne wskazanie 0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
3.	Posłem na sejm walny [ponieważ] pierwszym z rodu senatorem koronnym był Marek Sobieski.	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź wraz z uzupełnionym poprawnie uzasadnieniem 0 pkt - za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
4.1.	Akademia Krakowska [Uniwersytet Jagielloński]	0–1	2 pkt za dwie poprawne oceny 1 pkt za jedną poprawną ocenę 0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
4.2.	Został zrealizowany W uzasadnieniu uczestnik musi wymienić jedno miejsce spośród podanych: - Francja [Paryż, Orlean, Marsylia, Lyon, Chartres, Blois, La Rochelle, Poitiers]; - Holandię [Niderlandy; Antwerpia]; - Anglię [Londyn]	0–1	1 pkt - za rozstrzygnięcie i uzasadnienie z podaniem, co najmniej, jednego miejsca w Europie, w których był Jan Sobieski 0 pkt – za niepełna odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

5.	PFF	0–3	3 pkt za trzy poprawne oceny 2 pkt za dwie poprawne oceny 1 pkt za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
6.1.	Dwa z, np.: - zaczęto używać (nadużywać) liberum veto (zrywanie sejmów); - częste zrywanie sejmików; - szlachta broniła złotej wolności kosztem dobra Rzeczypospolitej; - wzrósł wpływ magnaterii na pracę sejmu [i sądów] (rozwickała się oligarchia magnacka); - rywalizacja między stronnictwami magnackimi [osłabiała wewnętrznie państwo] - pojawił się klientelizm; Inna poprawna odpowiedź odnosząca się do funkcjonowania <i>organizmu Rzeczypospolitej</i> .	0–2	2 pkt za podanie dwóch poprawnych argumentów 1 pkt za podanie jednego poprawnego argumentu; 0 pkt za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
6.2.	Jan Sobieski	0–1	1 pkt za podanie poprawnego imienia i nazwiska 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
6.3.	Michał [Tomasz] Korybut Wiśniowiecki	0–1	1 pkt za poprawne podanie pierwszego imienia i dwuczłonowego nazwiska 0 pkt za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
7.	Tak W uzasadnieniu uczestnik musi podać, że oba źródła nawiązują do zwycięskiej bitwy pod Chocimiem lub że oba źródła nawiązują do bitwy pod Chocimiem w 1673 roku i wskazać, że bitwa ta umożliwiła mu zdobycie korony Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	0–1	1 pkt - za rozstrzygnięcie i uzasadnienie 0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zarówno tekst, jak i obraz nawiązują do zwycięskiej bitwy pod Chocimiem, a zwycięstwo to ułatwiło Janowi Sobieskiemu zdobycie korony Rzeczypospolitej; - Oba źródła nawiązują do bitwy pod Chocimiem w 1673 roku, a zwycięstwo to ułatwiło Janowi Sobieskiemu zdobycie korony Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 		
8.	2. pod Chocimiem	0–1	<p>1 pkt za poprawne wskazanie</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
9.	<p>Tak</p> <p>W uzasadnieniu uczestnik musi wskazać, że i tekst i płaskorzeźba nawiązują do bitwy pod Chocimiem w 1673 roku, argumentując to dwoma przykładami ze źródeł lub wiedzy własnej.</p> <p>Przykładowe uzasadnienie:</p> <p>W tekście jest mowa o wojskach Hussejna Paszy, które walczyły w bitwie pod Chocimiem w 1673 roku i płaskorzeźba również nawiązuje do tej bitwy o czym jest mowa w artykule Prawica Pana zesłała męstwo (opis przebiegu bitwy pod Chocimiem 1673).</p> <p>Inne prawidłowe uzasadnienie.</p>	0–1	<p>1 pkt - za rozstrzygnięcie i uzasadnienie</p> <p>0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
10.1.	FFP	0–3	<p>3 pkt za trzy poprawne oceny</p> <p>2 pkt za dwie poprawne oceny;</p> <p>1 pkt za jedną poprawną ocenę;</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
10.2.	<p>Tak</p> <p>Przykładowe uzasadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Już w 1683 r. utworzyli ligę antyturecką (podpisali porozumienie, podpisali sojusz, zawarli alians); 	0–1	<p>1 pkt - za rozstrzygnięcie i uzasadnienie</p> <p>0 pkt – za niepełną</p>

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

	- W 1683 r. podpisali ligę antyturecką, a sojusz, do którego nawiązuje medal powstał w roku 1684.		odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
11.1.	<p>Przykładowe uzasadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Płaskorzeźba przedstawia triumf (nie musi tego uzasadniać widocznymi elementami), a triumf w historii (w okresie Cesarstwa Rzymu) oznaczał zwycięstwo (zdobycie, podbój), triumfującym jest Jan III. • Treść płaskorzeźby porównuje zwycięstwo Jana III Sobieskiego do triumfów cesarzy Rzymu. <p>Inna poprawna odpowiedź wynikająca z interpretacji źródła i wskazująca na propagandy dworu.</p>	0–1	<p>1 pkt za poprawne uzasadnienie z odwołaniem do triumfu/elementu propagandowego</p> <p>0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
11.2.	<p>Jedna z, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wysłał do papieża Innocentego XI i wielu monarchów europejskich listy i szczegółowe relacje o przebiegu batalii; • całą Europę obiegły pierwsze słowa jego posłania do Ojca Świętego: Przybyliśmy, zobaczyliśmy i Bóg zwyciężył (<i>Venimus, vidimus et Deus vicit</i>); • swój list do królowej Marysieńki kazał jej rozpowszechnić na cały świat ; • zorganizowano uroczysty wjazd Jana III do Krakowa po kampanii wojennej 1683; <p>Inna poprawna odpowiedź znajdująca się w wymienionym artykule.</p>	0–1	<p>1 pkt za podanie poprawnego przykładu z treści artykułu</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
12.	FFP	0–3	<p>3 pkt za trzy poprawne oceny;</p> <p>2 pkt za dwie poprawne oceny;</p> <p>1 pkt za jedną poprawną ocenę;</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
13.	<p>Uczestnik musi dokonać porównania, podając dwa argumenty spośród, np.:</p> <p>- etykieta nie była tak sztywna jak</p>	0–2	2 pkt za podanie dwóch poprawnych argumentów, nawiązujących do treści

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

	<p>u Habsburgów; - władca był bezpośredni w komunikowaniu się a u Habsburgowie nie; - król Jan III był bardziej otwarty w kontaktach z innymi niż Habsburgowie; - honorowano go gościnnie niezależnie od kodeksu pierwszeństwa czy rangi goszczącej osoby, czego nie zauważa się na dworze Habsburgów;</p> <p>Inna poprawna odpowiedź z treści artykułu.</p>		<p>artykułu;</p> <p>1 pkt za podanie jednego poprawnego argumentu, nawiązującego do treści artykułu;</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
14.	<p>Uczestnik musi podać dwie informacje zawarte w artykule, np.:</p> <p>- nie zrealizował król wielkich zamiarów odepchnięcia Turcji za Dunaj i wypędzenia tatarskich ord z Budziaku [co zmieniło by geopolitykę makroregionu nie tylko poprzez ustanowienie hegemonii Rzeczypospolitej na obszarze zamieszkanym przez Wołochów] - Nie uzyskała Rzeczpospolita planowanego dostępu do Morza Czarnego; - nie udało się Janowi III zrealizować planów opanowania Mołdawii; - Jan III nie zrealizował zaplanowanych celów dynastycznych.</p> <p>Inna poprawny argument wynikający z treści artykułu.</p>	0–2	<p>2 pkt za podanie dwóch poprawnych argumentów z treści artykułu;</p> <p>1 pkt za podanie jednego poprawnego argumentu z treści artykułu;</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
15.	<p>Tak</p> <p>Przykładowe uzasadnienie: Skorzystał z prawa dystrybucji podczas sejmiku 1683 r., gdy sytuacja europejska wymagała zerwania z orientacją na Francję i związania się z cesarstwem [dla walki ze wspólnym wrogiem – Portą Otomańską].</p> <p>Inne poprawne uzasadnienie wynikające z treści artykułu.</p>	0–1	<p>1 pkt - za rozstrzygnięcie i uzasadnienie</p> <p>0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
16.1.	<p>Ludwik XIV (król Francji, władca Francji).</p>	0–1	<p>1 pkt za poprawną odpowiedź</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

16.2.	Potop szwedzki (wojna Rzeczypospolitej ze Szwecją w latach 1655–1660; wojna polsko-szwedzka w latach 1655–1660; II wojna północna)	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
17.	Dwie z np.: - rozbudował ciężką jazdę – husarię (doprowadził do zwiększenia liczby rot husarskich); - zaopatrzył chorągwie pancerne w dzidy; - zaopatrzył chorągwie lekkie w dzidy; - wyposażył chorągwie piesze w berdycze (groźną broń sieczną); - zwiększył siłę ognia armii (powiększył stany osobowe [strzelczej]dragonii); - odtworzył piechotę wybraniecką; - powstała nowa zawodowa kadra oficerska; - powołał prowiantmagistrów; - powołał prowiantmagistra generalnego; Inna poprawna odpowiedź wynikająca z treści artykułu.	0–2	2 pkt za dwa poprawne argumenty wynikające z treści artykułu; 1 pkt za jeden poprawny argument z treści artykułu 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
18.1.	3. Żurawnie	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
18.2.	[twierdzy] w Kamieńcu Podolskim (Podola)	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
19.	Sarmatyzm oświecony	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
20.	FFF	0–3	3 pkt za trzy poprawne oceny 2 pkt za dwie poprawne oceny 1 pkt za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

21.	Pierwszą bitwę pod Parkanami (przegraną przez Rzeczpospolitą bitwę pod Parkanami; bitwę pod Parkanami stoczoną w dniu 7 października 1683 roku)	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
22.	Przykładowa odpowiedź: Wróg Rzeczypospolitej, o którym mowa w źródle to Turcja (Imperium Osmańskie; Porta Otomańska), a Turcy (Imperium Osmańskie; Porta Otomańska) byli wyznawcami islamu, którego zasady przedstawiono w źródle 2.	0–1	1 pkt - za poprawna odpowiedź z odwołaniem się do obu źródeł. 0 pkt – za niepełna odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
23.1.	Budynek np.: - duży rozmach budowli; - monumentalność; - bogactwo dekoracji; - zwielokrotniony gzyms; - monumentalna attyka Inna cecha charakterystyczna dla stylu barokowego widoczna na fotografii. Ogród: - różnorodność elementów składowych; - regularność (symetria, uporządkowanie) - liczne drogi[i dróżki]; - rzeźba ogrodowa jako samodzielny element dekoracyjny. Inna cecha charakterystyczna dla ogrodów w stylu barokowym widoczna na fotografii.	0–2	2 punkty za podanie jednej cechy budowli i jednej cechy ogrodu; 1 punkt za podanie jednej cechy budowli lub jednej cechy ogrodu. 0 pkt za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
23.2.	3. Augustyn Wincenty Locci.	0–1	1 pkt za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
24.1.	A. Jan III Sobieski B. Jakub [Ludwik] Sobieski (syn Jana III Jakub [Ludwik]) C. żona Jakub [Ludwik] Sobieskiego (syna Jana III Jakuba [Ludwika; Ludwika Elżbieta Amalia]	0–3	3 pkt za poprawne rozpoznanie trzech postaci 2 pkt za poprawne rozpoznanie dwóch postaci 1 pkt za poprawne rozpoznanie jednej postaci

Etap Centralny
II Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów
Rok szkolny 2017/2018

			0 pkt. - błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
24.2.	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <p>Treść obrazu nawiązuje do polityki sukcesji Jana III, o czym świadczy np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leżąca na stole Biblia przypominać ma o opisanych w niej zasadach dziedziczenia funkcjonujących w czasach starożytnego Izraela. - Na pasie króla umieszczona jest włoską sentencję „zasługę nabywa się chwalebnyymi czynami” - lustro – znak, że cechy królewicza są odbłaskiem wybitnych cnót ojca, - umieszczona na lustrze inskrypcja nazywa Jakuba prawdziwym obrazem magnificencji (jego wysokości króla) <p>Inna poprawna interpretacja.</p>	0–1	<p>1 pkt za odczytanie treści obrazu z interpretacją, co najmniej, jednego elementu graficznego;</p> <p>0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
25.	<p>Z końca XVII wieku</p> <p>W uzasadnieniu: Uczestnik musi zauważyć, że poza granicami Rzeczypospolitej znalazła się <u>jedna</u> z byłych ziem Rzeczypospolitej, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inflanty na północ od Dźwiny, - ziemie smoleńską i siewiersko-czemihowska, - lewobrzeżna Ukraina - Kijów <p>oraz umieścić w czasie, podając, że ziemia ta znalazły się poza terytorium Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVII w.</p> <p>Inna poprawna odpowiedź wynikająca z treści źródła.</p>	0–1	<p>1 pkt - za rozstrzygnięcie i uzasadnienie z podaniem, co najmniej, jeden argument z treści mapy.</p> <p>0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>